

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvzemši nedelje in praznike. — Inserati do 30 petit vrst à Din 2.-, do 100 vrst à Din 2.50, od 100 do 300 vrst à Din 3.-, večji inserati petit vrst Din 4.-. Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — >Slovenski Narod< velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.-, za inozemstvo Din 25.-. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNISTVO
LJUBLJANA, Knafjeva ulica št. 5

Telefon: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnica: MARIBOR, Smetanova 44/L — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta telefon št. 26. — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65. podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190. — JESENICE, Ob kolodvoru 101

Račun po poštnem čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

JNS polaga račune

Na sreskih konferencah poroča vodstvo JNS o dosedanjem delu in uspehih stranke, zastopniki ljudstva pa pojasnjujejo želje in potrebe svojih krajev — Pomemben govor predsednika vlade in šefa JNS v Nišu

Beograd, 23. avgusta. r. Vodstvo JNS je izkoristilo parlamentarne počitnice za to, da stopi v stike s širokimi sloji svojih pristašev, da tako na eni strani poroča o dosednjem delu JNS in doseženih uspehih, a na drugi strani, da prouči položaj v pokrajini in spozna želje in potrebe posameznih pokrajin, da bi mogla v bodoče še bolj prilagoditi svojo politiko in svoje delovanje potrebam in željam ljudstva. V to svrhu je bilo sklenjeno, da se bodo v poletnih in prvih jesenskih mesecih vršile velike konference delegatov občinskih in sreskih organizacij ter drugih funkcionarjev stranke s stranknim vodstvom. Konference se vrše po posameznih banovinah, tako da bodo do jeseni prišli na vrsto vsi sreži odnosno banovine. V zadnjem času so se vršile konference v Zaječaru, Negotinu, Pirotu in Nišu. Na vseh teh konferencah, ki jih vodi generalni tajnik

JNS minister g. dr. Albert Kramer, je prisostvoval tudi notranji minister g. Žika Lazić ter drugi odlični člani strankinega vodstva. Včerajšnje konference v Nišu pa se je udeležil tudi posebno ministriški predsednik in šef stranke g. Nikola Uzunović, ki je obenem niški poslanec. Konferenci je prisostvovalo okrog 1000 delegatov iz niškega in sosednjega sreza. Po poročilih, ki so jih podali minister g. dr. Kramer in drugi, je povzel besedo tudi ministriški predsednik in šef JNS g. Nikola Uzunović, ki je v daljsem govoru pojasnil notranje politične smernice in delo vlade ter odločno zavrnil demagogijo nasprotnikov, ki skušajo zanesljivo zmedo med ljudstvo, da bi mogli v kalmem ribariti. V svojem govoru, ki so ga zborovalci pogosto prekinjali z viharnim pritrjevanjem, je g. Uzunović med drugim dejal:

JNS gre svojo pot

Važne izjave g. Uzunovića — Demagogija nasprotnikov ne bo spravila JNS z njene pravilne poti

Smatram, da boste povedali tistim, ki jima to še ni jasno, da sedaj ni druge politične situacije in da zdaj ni druge politike od tiste, ki se je o njej danes tu tako obširno govorilo. Naša stranka in mi njeni skromni delegati, smo tako izdatno obloženi z državnimi posli, da se navzdi temu ne zapiramo pred akcijami takozvanih organizacij, ki skušajo naše veliko delo izpodkopati s svojimi neresnimi in nepravišljivimi nastopi. Mi žanje dobro vemo in jih opazujemo, prav tako pa tudi vemo, koliko so vredni, kolikšne so njihove akcije in kako jih je treba pravilno oceniti. Glede na to oceno nam res ni treba, da bi se zanje posebej brigali in da bi nam mogli kaj pokvariti.

Ko nam je bila dana možnost, da se razstancemo z zakonodajno zbornico in da vnovič stopimo v stike z ljudstvom, smo se vprašali, kaj naj storimo. Ali naj predimo shode, velika zborovanja ali pa naj se zberemo samo z delavci stranke, s podčasniki in s časniki stranke in da na takih sestankih podamo obračun o sadovih svoje dosedjanje politike, svojega strankarskega dela in da podčaramo velike naloge, ki se čakajo našo državno politiko.

Pomen pokrajinskih konferenc

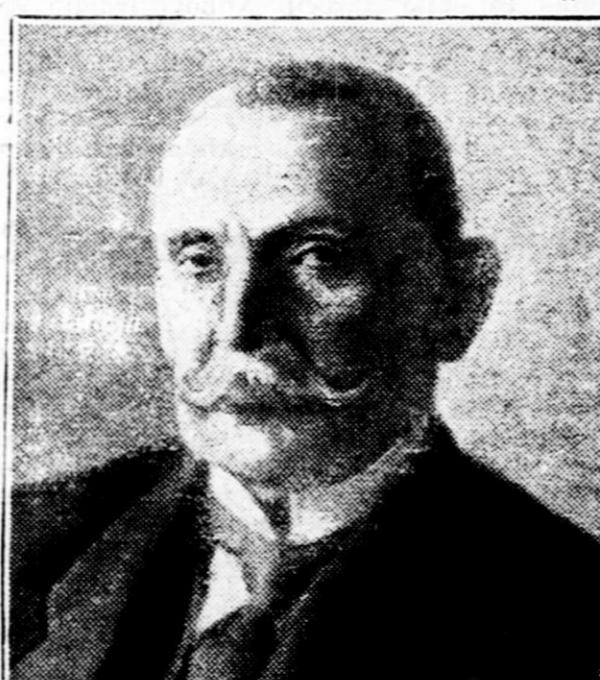
Izbrali smo pot takih sestankov. Če naši nasprotniki sklicujejo velike shode, tedaj pravim: Lahko njim, kajti kadar jih sklicejo, se vedno dobre ljudje, ki pa niso njihovi prijatelji, ker takih ne morejo najti. Na njihove shode prihajajo radovedenje, ljudje, ki jih omamijo razni plakati ali pa taki, ki čitajo, da se teh shodov udeleže ti in ljudje.

Mi smo bili mnenja, da velikih zborovanj ne kaže sklicati, to bi pomenilo pregihanje širokih ljudskih slojev. Zdaj je treba delati in skrbeti za rešitev dnevnih vprašanj. Sklenili smo, da bodo za našo akcijo zadostovale takšne konference za posamezne sreže.

Na tej konferenci imamo to prijetno zadoščenje, da se z vami vidimo in pozdravimo in da se z vami pogovorimo brez demogoskega pretiravanja, brez licitiranja in brez naglašanja nemogočih stvari, da se pogovorimo preprosto in stvarno, ne da bi pri tem koga žalili, da bi koga napadali in da bi se hoteli s komurkoli prepričati, da se pogovorimo brez psov, intrig, klevet in podtekanj, da ostanemo na višini stvarnosti in resnosti. Prepričani sem, da smo s tem dobro storili. Kot zastopniki največje stranke in kot ljudje dela se ne moremo spustiti na nivo svojih nasprotnikov.

Sloga, ne pa cepljenje narodnih sil

K velikemu cilju naše stranke in naše političke spada tudi to, da smo teda, ko smo se vrnili k parlamentarni politiki in k zakonodajnemu življenju, hoteli videći poleg naše stranke še drugo politično skupino, ki bi hotela še bolj skrbeti in še bolj udano služiti državi in narodu. Seve, pri tem nismo mislili na tako politično stranko, ki bi se hotela poslužiti takšnih sredstev in ki bi ravljala tako, da je bilo treba obrniti na g. notranjega ministra. Ko smo dopustili druge politične stranke, moramo paziti, da ne napravimo zoper starih napak in da ne obnovimo nekdanjega političnega živiljera vsečpljenih preprič. Mi, ki nosimo odgovornost za take možnosti, se moramo vprašati ali naj narodne sile, ki morajo biti v sedanji

Nikola Uzunović
ministrski predsednik in šef JNS

da se ustanove nove stranke, ki nas boste zapeljali v staro strankarsko življenje in stanje, kjer se je igralo 17 strank in frakcij. Upam in vč. prijatelji, mi lahko verujete, da v tem ozretu ne bomo storili napak.

JNS ni proti ustanovitvi drugih strank

Danes je dovolj taktičnih in praktičnih ljudi, ki pravijo: Dovolj je ena politična stranka za vso državo. Mi tega ne pravimo! Mi smo uvedli zakon, ki omogoča organizacije novih političnih strank poleg naše. Kadar pa nam zakon naslagu doznanosti, da pazimo, kakšna bo ta organizacija, kakšni bodo njene ljudje, in s kakšno resnostjo bodo delali, in kakšno bo njihovo pravo delo, teden bomo mi odločiti, ali smo jo novo organizacijo in nove stranke izvesti program, o katerem sta govorila prijatelja Timotijević in Ivančević.

toda narodno in državno edinstvo iznad vsega

To je zmisel vseh naših izjav, ki smo jih že marsikrat ponovili. Politiko obrambe in ohranitve države in narodnega edinstva bomo branili z vsemi političnimi in drugimi sredstvi. Poleg te politike v naši državi druge ne more biti in ne sme biti. (Dolgo-trajno odobranje). Vi slišite več dan, da JNS še ne obstaja, da ni kompaktna, da ni izdelana, kreplja, da nima bodočnosti, da je treba počakati, da izginemo s povrja, jutri, v 15 dneh, v 6 mesecih, na Mitrov dan, prihodenje leta, ko se vse zruši! Vas te peda z vsakim dнем v vodo!

Starih napak ne pustimo več delati

Kdo naj pride? Če bi bila druga rešitev mogoča, če je pogodbeno krizo redi dru-

Dr. Albert Kramer
v razgovoru s šefom stranke
g. Uzunovićem

kov proti nem in jih ne zapeljajo v živostne možnosti. Mi jim moramo odgovoriti: Nič ni novega v zunanj politiki. Mi tujega ne moremo, od svojega pa tudi ne odstopimo. (Ogromno pritrjevanje). Toda sedaj živimo v dobrih odnosačih sosedi in želimo, da bi bili v bodočnosti še boljši. Verujte in vedite, da je tudi to sad naših sil in posledica dejanskega stanja v naši državi.

Poziv na delo

G. Uzunović je kontal z besedami: V notranji politiki ni in ne bo nobenega iznenadjanja, nobene izpremembe in nobenega povratka k staremu stanju. To politiko je treba nadaljevati. Od vas zavisi, kaj bomo dosegli in kako naj se boljše sadove. V vprašanjih zunanj politike, ki se vodi pri nas pod modrimi navodili naše vladske krone (Vsi prisotni se dvignejo in kličojo: Živel kraj!), pa se lahko še bolj mirni.

Povejte prijateljem, kar sta dane slišali. V svojih organizacijah odstranite osebne spore in razdore. V svojih vrstah morate poiskati najboljše ljudi. Delajte in potem uspeh ne bo izostal. Če boste tako delali, smatram, da tudi pri mestnih volitvah, pred katerimi stojimo, ne bo izostal uspeh.

in da ne bo manjši od dosedanjega. Sleden sem, ker sem se te dni in danes prepričal, da je naša stranka čvrsta na svojih postojankah. Mi vse verujemo, da bo naša stranka izvršila svojo veliko nalogo. V tem vidim tudi našo nacionalno bodočnost. (Tako je.) Vsi iskreni Jugosloveni naj krenejo na to pot in naj se postavijo v službo kralja, države in naroda.

Spoštno odobranje, vzlikanje kraju, narodninske edinstvu in Jugosloviji je sledilo. O Uzunovićevemu govoru.

Nova postojanka JNS ob bolgarski meji

Bela Palanka, 22. avgusta. r. Po včerajšnji konferenci v Pirotu so prispevali semkiad opozljenci glavnega odbora JNS gg. Mihajlović in Sokić z nekaterimi drugimi zadržanimi poslanicami.

Po njihovem prihodu se je vršilo ustavnova skupčina za tukajšnjo organizacijo JNS. Seje se je udeležil tudi bivši narodni poslanec Stepić, ki je izjavil, da stopa v stranko s 300 člani. Skupčina se je končala ob 10. s prav lepim uspehom.

Sokolski praznik v Mojstrani

Svečano razvitje praporja — Proslava 20 letnice nojstranskega Sokola

Mojstrana, 22. avgusta.

12. t. m. se je v Mojstrani vršilo razvitev sokolskega praporja. Kakor smo že javili, se je zaradi dejža žal moralno svečano razvitev praporja izvršiti v sokolski dvorani. Ta dan je prišlo v Mojstrano polno gostov, vendar so razviti prisostovali večinoma sami telovadci. Prapor je kuhoval Nj. kralj. Vis. kraljevič Andrej, ki je postal svojega zastopnika v osebi podpolkovnika Bakića. Kumica pa je bila sestra Gizela Derničeva. Po kratkem govoru br. Rabiča staroste tuk. sokolskega društva, je zastopnik kuma br. podpol-

skemu domu, dostojanstvenikom in ustavnovnikom mojstranskega društva. Po govoru staroste je govoril starešina Kranjske sokolske župe br. Špirčar in orščak značaj sokolskih svečanosti. Govora je sledil nastop vseh sokolskih telovadnih oddelkov, ki so veličastno izvajali prostovaje. Posebno zanimanje so vzbujali telovadci sokolskega društva Ljubljana-Sloška, ki so nas razveseli s svojim sodelovanjem ter želi navdušeno odobravati občinstvo. Javnemu nastopu je sledilo zabranje spominskih žebličkov, nakar se je razvila vesela zabava pozno v noč.

Skupina čestnih gostov, narodnih noš in društvenih funkcionarjev o prilikli razviti praporja in proslave dvajsetletnice obstoja Sokolskega društva Mojstrana

kraljev Bakić ob navzočnosti zastopnikov oblastev in društvenih funkcionarjev razvile prapor, ter nari privezal spominski trak visokega kuma. Istočasno je v krajšem govoru izročil pozdrave visokega kuma žele, da bi vodil prapor članstvo od zmage do zmage za sokolsko idejo. Nato je povzel besedo župni starešina br. Špirčar, ki je istočasno zastopal tudi zadružnega sredstva načelnika, ter pojasnil veliko zvezo med slovenskimi narodom, sokolstvom in kraljevskim domom. Poudarjal je zlasti, da je vsak Jugosloven tesno zvezan z Nj. Vel. kraljem, ki skrbti za našo mejo pri Mariboru, ki ni samo meja Slovenije, marveč skupna državna meja bratstva Jugoslavije. (Viharno odobranje).

Ta politika se lahko mirno razvija na prej, kakor je to dejal g. Lazić. Če že tudi ne more rešiti gospodarske krize in odstraniti njenih stisk, ki pritisnjo po vsem svetu, pa je vendar jasno, da jo naša politika ublažuje, tako da postaja znosna.

Zunanji položaj

Težkoče so! Vprašamo pa se, ali bi ne bilo še večje, če bi tudi pustili stare fronte in staro politično življenje. Svojim nasprotnikom smo odgovorili: »Niti pedi zemlje ne odstopimo brez krvi, ker je vse to s krvjo ustvarjeno.« (Viharno odobranje). Vprašam se, ali so težkoče, kaj jih preživljavamo, večje od tistih, ki bi nastale, če bi nas domovina klicala, naj se borimo za našo mejo pri Mariboru, ki ni samo meja Slovenije, marveč skupna državna meja bratstva Jugoslavije. (Viharno odobranje).

Če se pojavijo v naši politiki novi momenti, potem so v tem, da se naši prijatelji in zavezniki iz dneva v dan množe in da imajo prijateljske stike in zavezniske odnose z mnogimi okrog nas in tudi drugod. V zadnjem času je zaradi delovanja naše stranke kot organizacije moči rodil princip 6. januarja takoj velike sadove, da se zdaj pojavijo novarost, da naši uspehi ne izzovijo zavisti naših sosedov.

Če se pojavijo v naši politiki novi momenti, potem so v tem, da se naši prijatelji in zavezniki iz dneva v dan množe in da imajo prijateljske stike in zavezniske odnose z mnogimi okrog nas in tudi drugod. V zadnjem času je zaradi delovanja naše stranke kot organizacije moči rodil princip 6. januarja takoj velike sadove, da se zdaj pojavijo novarost, da naši uspehi ne izzovijo zavisti naših sosedov.

Vi slišite več dan, da se radi vremenski neprilk prostava dvajsetletnice obstoja društva in okrožni javni nastop ne more vršiti, ter se radi tega preloži na prihodnjo nedeljo, t. j. 19. t. m. Kumica sestra Gizela Derničeva je tudi takoj po govoru kumovega zastopnika privezala na prapor svoj spominski trak ter želko članstva mnogo uspehov pod novim praporom.

Po govorih funkcionarjev je br. starešina izročil prapor br. praporščaku, na kar je slavnost zaključil.

Kakor je omenjeno, se je proslava dvajsetletnice obstoja v okrožni sokolski način preložila na 19. t. m. V nedeljo nas je razveselilo lepo sočitno vreme. Gostje so prihajali ves dan v Mojstrano. Ob 12. uri je prišla tudi sokolska godba z Jezenic, ki je igrala opoldne na telovadšču. Od včasa ob 15. uri pa se je razvila krasen sprevec s kolodvoru ter še skozi Mojstrano na telovadšču. Sredi telovadšča je bila postavljena slavnostna tribuna, na katere so se zbrali čestni gostje. Slavnost je obsegala 10. ur, zavetnik br. starešica s pozdravom kraljev-

Iz državne službe

Beograd, 22. avgusta. p. Upokojeni so: učitelji Pavilina Kobler v Zg. Šiški in Zofka Höngmann v Višnji gori ter vikarvodja Janez Matevič.

če so morske ribe v Ljubljani poceni

Davi je bilo na trgu okrog 800 kg tunja in gospodinje
so se kar trgate zanj

Ljubljana, 23. avgusta.

Ob tržnih dneh za ribe ne opazis na trgu niti posebnega in ne moreš sklepati, da so ljubljanci ljubitelji rib. Češč ostane tudi precej rib neprodanih, nikdar se pa ne trgajo zanj. Včasih je sicer trg slabot založen, vendar je blaga vedno dovolj v primeri s povpraševanjem. V primeri z drugim mestom so ribe drage, zlasti počasi vrste morskih, pa tudi večinski rib. Vendar pa ne smemo trditi, da so ribe pri nas drage v primeri z drugimi mesti. Poceni so celo v primeri s cenami v primorskih mestih, če računamo prevoz in mitnino. Toda res poceni so pri nas ribe le, ko imamo posebno srečo. Tako so prodajali n. pr. spomladi nekoliko ceneje domovskega soma. Nisno pa še imeli srečo, da bi bilo naprodaj poceni morske ribe.

Zato je, končno razumljivo, kar se je danes dogajalo na trgu. Niti zaključne cene ne preračunajo, niso gospodinje kupovalne s takšno vremensko izbojnostjo. Že ob 8. je vladala na trgu posetna psihoza. Gospodinje so se zbirale ter nervozno pričakovali rib, čeprav ni bil petek. Takšno postno razpoloženje se jih ni nikdar polaštalo niti na veliki petek. Hudo je bilo, ker mnoge gospodinje niso niti vedele, kje je zdaj ribi trg, ker je zadnje čase vse narobe, odkar rogovili valjar na trgu. In baš zdal valjajo tržišče, kjer so prodajali prejšnje čase ribe. Končno so vendar opazile, da se zbirajo imoučka rib lačnih pred cirkvijo. Gneča je bila ob mižah, že, ko se niti bilo rib. Ko je pa ob pol devetih prispele ljetni vozi tunja, okrog 800 kg, se je začela prava bitka. Gospodinje, ženske in moški, otroci in starke, lačni in siti, debeli in suhi so pritisnili k vozu s takšnim ognjem, kot da dežaston zlato. Naval si lahko le predočite, če se spomnите, kako smo med vojno kupovali kruh, moko in sladkor na karte. Toda tedaj je bilo pomanjkanje živil, skoraj vsi smo stradali — razen onih, ki so znali krasiti —, zdaj pa ne pomanjkuje živil, kar se lahko prepriča vsak dan na trgu. Ič tudi rib ni bilo tako malo, da bi se moralis tako trgati zanj.

Prodajali so trije prodajalci, pri treh mizah, pri eni pa bili celo trije. Toda navaja niso značevali. Hun je bil mnogo hujši kot na sejmu. Ljudje so kričali vsi hkrati, rotih, prosili, molovedali ter celo grozili, da jim naj vendar že dà toliko in toliko rib. Nekateri gospodinje so trpevale prav peklenke muke, kar se jim je poznalo že na obrazu, ko jih prodalci niso takoli opazili. Vse muke, kar si jih morete misliti, so se jim zrcalile na obrazu. Iztegovale so roke, kot da se potaplajo, mahale s cekarji, vihteče z dežnikami. Vse so

pa imelo izredno ostre komolce. Težko se je bilo prerimiti v ospredje, še težje se je pa bilo izmazutti iz gneče, ki je bila takšna, da so marsikom pokala rebra. Hudo je pa bilo tudi za one gospodinje, ki so se kot bohotne rože razrasle tudi v širino, zato so ne smemo čuditi njihovim mučenjskim obrazom.

Mnoge, ki so pršle na trgu, niso vedele, kaj se godi. Pridružile so se mnogoč ter iztegovale vratote. Vsi so bili tako zaverovanji v ospredje, da niso vedeli, kaj se godi, okrog njih, zato so radovednice v ozadju zmanj upravljale, kaj se je zgodilo. Vendar je od časa do časa prišel kdaj iz gneče. Nekaj časa je kovil sapo, kaj bil je tako na tesem, da ni mogel niti dihati, končno je pa zmagoslavno pomahel z ribljim repom, češ, jaz pa jo že imam!

— Po čem? — so vpraševali v ozadju ter pozirali z očmi ribo.

— Po 10 Din celo, 12 Din pa sekana. Čim so ljudje zvedeli, po čem so ribe, so še tem bolj pritisnili, da so bili prodajalci celo v nevarnosti. Od časa do časa so jih povsem stisnili med mize, da se niso mogli premikati. Dalmatinski ribič je pa vseh tistih pred nosovi strašno sekao, da so gospodinje gledale prestrašeno, kot da so pod glijotino. Vendar se ni nobena umaknila. Moški, ki jih je bilo tudi mnogo med množico, so pa bili elementi reda.

— Ma kaj se turaste? — so odločno zavračali ženske.

— Močite, vi ne čakaste tako dolgo! E, poklicala bom stražo! Cuite stražu, stražu! — so klicale razburjene ženske.

Stražnik bi ne mogel ničesar opraviti med ljudimi, najbolje je bilo, da so sami obravnavali med seboj.

— Poi kile! Tricet! Pa mene še mal pogleite! Danes me pa noče poznati! — so klicale dame. — Za boga, usmilite se me vendar! Ena celo! Pri repu! Meni, meni, nate denar! — Bila je prava babilonska mešanica vseh jugoslovanskih jezikov, vse je pa družilo eno, da bi radi poceni kušili tunja, ki je sicer pô 36 do 40 Din kg na našem trgu. Skoraj v vseh učitah si jih lahko srečaval, kako so nosili ribe, mnogi nezavite ter so jih vlačili kar za rep. Nekateri so se pa tudi dobro založili, ki so bile še posebno poceni, po 5 Din kg. Danes je vsa Ljubljana sira rib, vendar se obeta jutri zoper naval na trgu, ker bodo bili zoper prodajali poceni ribe. Tako se vsaj toljajo oni, ki niso prišli na svoj račun danes. Sicer pa noče močno napovedovati, kdaj bodo še poceni ribe na trgu, ker so danes mnoge gospodinje besno napadale naš list, češ, zakaši se pisali, da je zdaj takšna gneča!

Dve zanimivi razstavi v Kamniku

Razstava kaktusov in slik domačih umetnikov ter razstava cerkev, kelihov itd.

Kamnik, 20. avgusta.

Pred tremi leti je kamniška Citalnica razstavila svojo bogato garderobo. Razstava je zdobila veliko zanimanje in obiskovalci so izražali splošno željo, da bi v posletni sezoni organizirali še več podobnih razstav. Te dni je Kolo Jugoslovenskih sester v Kamniku priredilo razstavo kaktusov in slik domačih umetnikov. Vrle Kolašice so okusno uredile veliko sobo v prvem nadstropju Šolskega poslopja. Po stenah so namestili slike, po mizah pa za cel cvetličenj kaktusov.

Razstava slik obsegala je majhen del tega, kar so zadnja leta ustvarili domači umetniki. Pridelitljice so zbrale pri privatnih in pri umetnikih, kar so imela pač pri roki. Levo steno zavzema 18 slik slikarja naših planin Makska Koželja. Nekaj slik je še z prejšnjih let, več pa je del zadnjih mesecev. Sami motivi iz planin in lepe kamniške okolice, med katerimi je pač najlepši motiv iz Skute. Tone Roječ je razstavljal 3 edene pokrajinske motive in avtoportret, Jože Gerčar pa 3 linoreze, Mali grad, Madona in avtoportret. Na razstavi je zastopan 6 del Stanete Cuderma v 5 del Mihe Maleša itd.

Posetniki razstave imajo več izbiro pri ogledovanju kaktusov. Teh je razstavljenih okrog 1000 in ljubitelji kaktusov imajo dovolj prilike, da občudejo razne oblike, velikosti in okusno aranžiranje skupine teh rastlin, ki so slučajno zadnja leta prisile v modo. Največ sta jih razstavila vrtnarja Anton Flerje iz Kamnika in Jakob Pančur iz Vrhpolja. Nekaj izredno lepih in redkih vrst so pokupili že prvi obiskovalci. Oberwalderjeva tvrdka »Kaktokeramoc« iz Domžal je razstavila kaktuse v lepih pisanih lončkih na originalnih stojalih v najrazličnejših kombinacijah in skupinah, ki jih izdeluje. Občudovanje vzbuja 80 cm visoki cvetličnjak z gredo za ogrevanje. V tem malem cvetličnjaku goji g. Herman Budau okrog 130 kaktusov. Ljubitelji in gojitelji kaktusov iz Kamnika in okolice so prepuščili za razstavo najlepše primerke iz svojih zbirk.

Razstava je zelo okusno urejena in zanesno splošno povabilo obiskovalcev. Zlasti so se pojavljalo izraziti o njem obiskovalci iz naših letoviščarskih krogov, ki se čudi, da Kamničani sami kažejo za razstavo zelo malo zanimanja. Razstava bo odprtja do četrtega zvečer do konca promenadnega koncerta mestne godbe.

Naj Sutni je v kapeljaniji razstava cerkev, predmetov, plăščev, kelihov itd. iz farne cerkve in podružnic. Razstava je prirejena kot uvod v praznovanje 200-letnici doživljanja farne cerkve na Sutni, ki jo je zgradil na svoje stroške učeni in za Kamnik zasluzni župnik dr. Maksimiljan Leopold Rasp. Podaril je farni cerkvi in podružnicam tudi mnogo dragocenih posode in druge opreme, ki je zdaj večinoma zbrana na razstavi. Med najzanimivejšimi predmeti te razstave bi predvsem omemili lepo

zbirko kelihov, med katerimi ima najstarejši letnico 1479. Za zgodovino Kamnika je važen kelih kovaške zadruge z Malega grada iz leta 1521. Med najlepšimi če je v škofiji pa je 31 cm visok kelih, okrašen z raznobarninami dragimi kamni, vdelanimi v srebrne okvirje. Nogo krasc tri emajne slike. Kelih je iz leta 1739, in je bil prinesen v Kamnik iz samostana v Bistri. Dalje je kelih z napisom, ki pove, da je to last cerkve sv. Ožbolda v Volšem potoku, letnica 1526. Znamenita je gotska monstranca iz Raspove dobe, razni reljefi. Na vratih omariče iz žalske krištije je zapisana vsa zgodovina žalske cerkve v 18. stoletju. Poleg cele vrste raznih svečnikov, svetilk in drugih cerkevih predmetov, med katerimi se nekateri odlikujejo po lepi izdelavi, imamo na razstavi tudi priliko, da si pobližje ogledamo mašne plăšče farne cerkve in podružnic. Najstarejši je iz leta 1694, in last podružnice sv. Primozja. Plašč je vijoličaste barve in je krasno ohranjen. Dragocena plašča iz leta 1720, ki ju še vedno rabijo ob velikih praznikih v farni cerkvi, sta tudi zelo dobro ohranjeni. Razstavljene so tudi listine, nanašajoče se na razne bratovščine, ustanove itd. Najstarejša je iz leta 1291. Poleg portreta zasluznega župnika dr. Rapse iz leta 1742 sta na razstavi tudi dve znameniti Metzingerjevi sliki in več drugih slik ter lepih izdelkov naše cerkvene umetnosti. Razstava bo odprta še do nedelje zvezčevskih dana.

Obe razstavi sta v priznanje prideliteljem in zasluznemu.

Na pomoč bližnjemu

Črnogorje, 22. avgusta.

Poročali smo že, da je pripeljalo emigrantsko društvo Krm v Črnogorje veselico, katere čisti dobiček naj bi bil namenjen lajsanju bledi bližnjih. Kakor Belokorjanici vedenje radi odprlo svoja srca za trpečega bližnjega, tako so tudi to pot s svojo številno udeležbo podprtli društvene težnje in pripeljalo, da je bil materialni uspeh pridelitev res zadovoljiv. Že zgodaj zjutraj so v nedeljo hiteli društveni članji in priatelji na veselični prostor, da vse kar najbolj skrbno pripravijo za goste. Narodne trobojnice se kazale pot proti prijatelji Kanižarici, ki je pozneje sprejela veliko število gostov. Pred 11. uro so se pripeljali iz Karlovec člani tamošnega emigrantskega društva Istra-Trst-Gorica, tako da je bila udeležba naravnost prenenljiva.

Prva točka pestrega sporeda, tekmovalne in krogle, je potekla v največji napetosti. Med 16 tekmovalci je odnesel prvenstvo g. Fran Makuc, član društva Krm iz Črnogorje. Odlično so se izkazali tudi tekmovalci iz Karlovec in med njimi zlasti g. Bačica. Številne goste in prijatelje je predvsem pozdravil društveni predsednik g. Martelanc in se vsem zahvalil za pomoč, ki so jo izkazali s svojimi doprinosi za revne

in podpore potrebne emigrante. Poseben pozdrav je veljal karlovecem, g. Feretič, ki je s svojo dobro voljo tudi sicer nemalo pripomogel k temu, da je bil mortalin in materialni uspeh pridelitev tako lep. Ob zvokih godbe je trajala zabava do pozne noči.

Emigrantsko društvo Krm za mestni Črnomelj in Metliko se najlepše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k moralnemu in materialnemu uspehu njegove prideliteve. Posebno se zahvaljuje bratskemu društvu Istra-Trst-Gorica iz Karlovec, ki je s svojim sodelovanjem in udeležbo pripomoglo tako lepega uspeha, dalje vsem ostalim sodelujočim in zlasti črnogorsku sokolskemu prosvetjanju g. Kostukovskemu, ki je pokazal posebne pozdravljene v naklonjenost do društva.

Po sporedu se je pričela prostra zabava, v katero je črnogorska mestna godba prinesla mnogo veselja. Člani karloveckega emigrantskega društva so zapeli tudi nekaj

lepih pesmi, a poseben krobat je vzbudil s svojimi kupleti g. Feretič, ki je s svojo dobro voljo tudi sicer nemalo pripomogel k temu, da je bil mortalin in materialni uspeh pridelitev tako lep. Ob zvokih godbe je trajala zabava do pozne noči.

Emigrantsko društvo Krm za mestni Črnomelj in Metliko se najlepše zahvaljuje vsem, ki so pripomogli k moralnemu in materialnemu uspehu njegove prideliteve. Posebno se zahvaljuje bratskemu društvu Istra-Trst-Gorica iz Karlovec, ki je s svojim sodelovanjem in udeležbo pripomoglo tako lepega uspeha, dalje vsem ostalim sodelujočim in zlasti črnogorsku sokolskemu prosvetjanju g. Kostukovskemu, ki je pokazal posebne pozdravljene v naklonjenost do društva.

Po sporedu se je pričela prostra zabava, v katero je črnogorska mestna godba prinesla mnogo veselja. Člani karloveckega emigrantskega društva so zapeli tudi nekaj

Točka povzročila kmetovalcem veliko škodo

Načolj sta prizadeta črnogorski in ptujski srez. — Nujno je potrebna podpora iz državnih sredstev

Ljubljana, 23. avgusta.

Banska uprava dobiva iz po toči v viharjih prizadetih krajev naravnost obupna poročila. Na njo se obratajo privatniki, zadružniki in ljude, ki opravljajo javne funkcije ter tolmačijo nesrečo popoloma zbeganih ljudi, ki so jim ujme všeles.

Banska uprava, ki je razdalja pasivnim krajem že poprej dokaj podpor, je zdaj ponovno nakazala črnogorskemu srezu za prvo silo 20.000 Din podpore. Nič hujša pa je škoda v ptujskem srezu, kjer je točka povzročila okleščenje vinske gorice v Halozah, ki žive samo od pridelkov v vinogradih. Uradno poročilo navaja tam 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradih. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nimajo nikakih izgledov več. O strahoviti katastrofi, ki je prizadejela kmetovalce in vinogradnike ptujskega srezu, je poročilo bilo v Vinogradu. Uradno poročilo navaja, da je v Vinogradu 10 milijonov škode. Ljudje so popoloma obupani. Že poprej so se nahajali v veliki revščini, ki pa je zdaj narastla ter sploh nim

SAMO SE DANES VELIKA FILMSKA DRAMA

SINJI ANGEL

v glavni vlogi Emil Jannings in Marlene Dietrich

ELITNI KINO MATICA

Predstave danes ob 4., 7.15 in 9.15

DNEVNE VESTI

— Odlikovanje za služnih pisateljev. Na predlog prosvetnega ministra je kralj odlikoval z redom sv. Save IV. stopnje dr. Julija Kugija, z redom Jugoslovenske kronske V. stopnje pa pisatelja in publicista iz Prage Ladislava Hajeka.

— Iz državne službe. Za glavna arhivarja VII. skupine sta imenovana pri banski upravi v Ljubljani Karel Ferjan in pri upravi policije v Ljubljani Anton Gregorič, oba upravno pisarniška uradnika VIII. skupine.

— Finančni minister v Sarajevu. Finančni minister dr. Miroslav Djordjević se je pripeljal z avtomobilom s soprogom v Sarajevo, kjer je uradno posetil finančno ravnateljstvo. V Sarajevo je prispel s Plitvičkih jezer.

— Kako so samoupravne hranilnice delale za napredek našega domačega javnega gospodarstva. Letošnji jesenski veseljejem v Ljubljani bo vseboval med drugim tudi razstavo Zveze jugoslovenskih hranilnic. Njen glavni namen je v tem, da poudi najširše plasti naroda o pomenu hranilnic za napredek našega gospodarstva. Razstava bo pokazala, kaj imamo vse po zaslugi hranilnic in cesar morda brez njihovega uspešnega delovanja ne bi imeli. Zlasti bo razvidno, koliko javnih zgradb, javnih del, javnih obratov in podjetij so omogočile hranilnice občinam, okrajem, banovini s svojimi cenenimi posojili, pri katerih občine itd. prihranijo letno milijone na obrestiti, davkopalcačevi pa na davkih. Izvedeli boste za število sol, občinskih uradnih poslopij in stanovanjskih hiš, elektrarn, pilarn, klavnic, sejmšč, bolnic, mostov, cest, kanalizacij, kapnic, vodovodov, ubožnic, sodišč itd., kar so vse omogočile hranilnice s svojimi posojili; seveda imajo nihovi vlagatelji glavno zastlugo na tem napredku Slovenije, kajti njihovi prihranki, ki znašajo nad 1100 milij. Din so še omogočili ta veseljski napredek. Naj torej navedene številke navdajajo vlagatelje hranilnic s ponosom, češ, tudi mi imamo za sluge za napredek naše banovine in naših občin.

V slučajih zastupljenja, povzročenega po zastupljenju pokvarjenih jedil kakor tudi po alkoholu, nikotinu, morfiju, opiju, kokainu, je uporabna naravna »Franz Josefova« grenčica bistven pripomoček. Zdravniška strokovna dela navajajo, da pri zastupljenju s svincem staropreizkušena »Franz Josefova« voda ne odpravi samo trdrovratno zapeko, temveč da učinkuje tudi kot specifično protisredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobija v vseh lekarnah, drogerijah in speċijskih trgovinah.

— Priprave ja sprejem slovanskih pravnikov v Splitu. Po kongresu naših pravnikov, ki bodo zborovali 7., 8. in 9. septembra v Zagrebu, kamor prispojili tudi poljski, češkoslovaški in bolgarski pravniki, se pripravlja okrog 150 bolgarskih pravnikov 10. septembra v Split. Njim se priključi tudi več poljskih, češkoslovaških in naših pravnikov. V Splitu pripravljajo slovanskim pravnimki pristren sprejem.

— Nagradno tekmovanje jugoslov. hranilkarjev bo 8. septembra na veseljeju v Ljubljani in to ves dan. Tekmovalo se bo v šestih skupinah: 1. Diatonična harmonika; 2. Kromatična harmonika; 3. Mladinsko tekmovanje za tekmovalec do 12. leta starosti; 4. Tekmovalci-profesionali; 5. Ansamblji; 6. Tekmovanje za prehodni pokal in naslov jugoslov. pravaka za leto 1934/35. Boljše tekmovalec bo ocenjevalna komisija izločila za ponovno izbitno tekmo, ki se vrši istega dne popoldne. Uro in prostor na veseljeju bo še določila ocenjevalna komisija. Harmonika je naš narodni instrument, zato je tudi zanimanje za tekmovo zelo veliko. Ljubitev narodne glasbe so vladno vabljeni, da prisostvujejo tekmem. Na želesnicah je dovoljen 50% popust. Na odhodni postaji zahtevajo želesniško legitimacijosenečnik, d.m.n.z. vill-u niško izkaznico, ki jo dobite za 5 Din. Vozna lista na postaji v Ljubljani ne odajte, ker bo veljal za brezplačni povratek.

SAMO SE DANES

Žena - panter

Pustolovčine iz džungle, iz domovine ljudi - živali! Žena - panter, kraljica otoka izgubljenih duš. Po romanu od H. G. Wellsa — Danes ob 4., 7. in 9. uri ob običajni nizki vstopnini Din 4.50 in 6.50.

ZVOČNI KINO DVOR — Telefon 2730.

— 500 vagonov neprodanega vina. Iz Splita poročajo, da imajo primorski vinogradniki še 500 vagonov neprodanega vina. Konzum vina je močno nazadoval zradi pomanjkanja denarja, izvoza pa tudi ni posebnega. Mnogo je kriva tudi visoka troščina na vino in dragi prevoz.

— Vozne olajšave na ljubljanski veseljejem. V včerajšnjem novicu o voznih olajšavah za ljubljanski veseljejem se je vrišnila pomota. Olajšava velja za odhod v Ljubljano od 1. do včetega 5. septembra.

— V Dubrovniku nastopajo proti nedostojnim kopališkim oblekam. Letos je v Dubrovniku velik naval letoviščarjev in zato ni čuda, da se je povečalo tudi število žensk, ki se radi kažejo v pikantnih kopaliških oblekah. Policija je na plaži prepovedala nedostojne kopalne oblike. Po hotelih in pensionih pa koketnih dam ne opozarjajo na prepoved, temveč prepričajo to stražnikom.

— Prva želesnica v Jugoslaviji. Pripravljajo se velik načrt elektrifikacije makarske riviere z električno energijo iz slapa Gubavica na reki Cetini. S tem bi dobila vse srednja in južna Dalmacija celeno električno razsvetljavo. Obenem pa namejajo zgraditi z Makarske na vrh 1350 m visokega Biokova višoko želesnico, ki bi bila prva v naši državi. Z Biokovem je krasen razgled na morje in na otroke tja daleč proti Splitu, Dubrovni-

ku in Italiji. Žična želesnica bi vejalna okrog 4 milijone Din in bi se gotovo rentirala.

— Dopolnje strelcem. Strelska zveza kraljevine Jugoslavije bo imela od 9. do 16. septembra v Beogradu 23. nagradno strešjanje. Na njeni prošnji je predsednik ministarskega sveta dovolil vsem državnim uslužbenecem, strelcem, ki so člani zvez, dopust od 8. do 16. septembra, ki pa se jim bo računal v redni letni dopust.

— Razstava psov. Od 22. t. m. dalje bodo poslovne ure poleg določenih tudi popoldne od 17. do 18.30 ure. Termen za prijavo psov je podaljšan vključno do 26. t. m. Odbor.

— Slive, črešnje in jabolka obrodila drugič. Neki banjaluški trgovci je te drni drugič obrali slike in črešnje. Na Kepanovičevem posestvu blizu Banjaluke so pa drugič obrodile jablane.

— Konkurzi in prisilne poravnave. Društvo industrijev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 11. do 20. t. m. slednje statistiko (številke v oklepaju) na namenovanje na isto dobo pretečenega leta: Otvorjeni konkurzi: v dravski banovini — (1), v savski banovini — (1), v vrbski banovini — (1), v primorski banovini — (2), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (2), v savski banovini — (1), v vrbski banovini 1 (—), v drinski banovini — (2), v zetski banovini — (1), v dunavski banovini 1 (1), v primorski banovini — (2), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini — (1), v vardski banovini 2 (—), Beograd, Žemun, Pančevo 2 (—). Potrjene prisilne poravnave: v dravski banovini 2 (1), v savski banovini — (2), v vrbski banovini — (1), v primorski banovini — (3), v drinski banovini — (1), v zetski banovini 1 (—), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (—).

— Delo dobre. Borza dela v Ljubljani sprema za takoj 2 trgovska pomočnika (delikates in špecerija), 2 prodajalci (za Beograd, Žemun, Pančevo 1 (1). Razglasene prisilne poravnave izven konkurza: v dravski banovini 1 (—), v primorski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (—), v vardski banovini 1 (1), v dunavski banovini 1 (1), v zetski banovini 1 (—), v vrbski banovini 1 (1), v moravski banovini 1 (1), v primorski banovini 1 (1), v drinski banovini 1 (—), v zetski banovini 1 (1), v vrbski banovini 1 (1), v dunavski ban

Ponson du Terrail: 103 Lepa židovka

Roman

— Kaj pa moj sinček? Kaj bo z mojim dragim Robertom?

— Za vašega sinčka se zavzameš zdaj jaz, — se je začul iz teme zamolke glas. — Zanj se zavzameš jaz in upam, da ga bom dobro vzgojil.

Te besede je izgovoril bandit Jean de Cadillac, preoblečen v mornarja.

XXV.

JACQUES DE MATHALIN

3. septembra 1815 ob šestih zvečer je izstreljal pri letalni trgovca s krasno mladencem. Za njim sta izstopila dva moža, ki se jima je po ovtromkih poznalo, da sta vojaka v civilini obleki.

Druži mož, star okrog trideset let, je skočil iz poštnega voza hitreje, nego je nameraval, in nehot se je dotaknil oblike enega izmed omenjenih mladencov, stojecih na hodniku. Le-ta si je zaničljivo obrisal rokav, ki je bil prisel v stik s tujcem.

Popotnik ni opazil zaničljive rado-vnedneževe kretnje.

— Oprostite, gospod, — je dejal.

Potem je pa odšel s svojim tovarjem v pisarno, da bi plačal vozino in vzel svojo prtljago.

V hipu, ko je hotel vstopiti, mu je dejal njegov spremljevalec:

— Ce hočete, gospod polkovnik, plačam vse sam v hotelu bova pa po-računalna.

Kakor želiš, dragi kapitan.

Tisti, ki mu je veljal odgovor, je bil že priletel mož blizu šestdesetih let, ki je pa nosil svojih šest krizev še zelo junaško.

Ta čas, ko sta imela častnika opraviti s svojo prtljago, so se mladi rado-vnedneži približali lepi popotnici in skušali obrniti nase svojo pozornost na takto nedostojen način, da se njen oče ni mogel ubraniti ogorčene opazke:

— Kaj človek tu res ne more na-praviti nobenega koraka, ne da bi bil izpostavljen takim zjalom?

Te dokaj glasno izgovorjene bese-de so bile nedvomno utemeljene in resno mišljene, kajti dekle je naen-krat prebledelo in malo je manjkal, da se ni onesvestilo.

Pozornost mladostnega polkovnika je vzbudilo na eni strani vedenje mla-dih rado-vnednežev, na drugi pa ogorčene trgovceve besede. Videč, kako se je dekle opoteklo, je takoj priskočil, da bi jo prestregel.

Toda tisti hip se je zaletel v pol-kovnika eden izmed rado-vnednežev, ki je bil tudi priskočil dekletu na pomoč.

— No, okretni pa niste nič kaj po-sebno, — se je zadrl mladi rado-vnednež na polkovnika.

Polkovnik ga je zaničljivo pogledal in mu obrnil hrbot.

— Gospodina, — je dejal, ne da bi se zmenil za rado-vnednega domači-na, — ali vam smem ponuditi roko?

— Oprostite, gospod...

— Reči hočete, da me ne poznate. Morda pa poznate bolj tega-le gospoda.

Izraz, ki ga je dal zadnjim bese-dam, se sploh ne da opisati.

— Ne, — je odgovorilo dekle pol-glasno, — toda...

— No, gospodina, ker je ta-le gospod dovoli brezobjiren, da nastopa grobo napram ženski, si tega ne bo upal, ko stopi preden mož.

— Pač mu bo pa znal prisoliti za-ušnicu, — je krinkl mladenič in skočil k polkovniku z dvignjeno roko.

— Oho! — se je začul tisti hip za njim globok kapitanov glas, — oho, le poskusite udariti polkovnika!

In kapitan je zgrabil mladeniča za roko. Stisniti ga je moral pošteno,

kajti fant je od bolečine kar zastokal. Toda kmalu se je premagal in nasmehnil, čeprav je bila njegova roka v ka-pitanovu, kakor v kleščah.

— Polkovnika! Kaksnega polkovnika? — je ponovil.

— Pusti tega neotesanca, kapitan, in povej mu samo v katerem hotelu se misliva ustaniti. Pobrigaj se za pribla-go, jaz pa spremim ta čas gospodinu domov, če bo dovolila.

— Hvala za vašo prijaznost, go-spod, zlasti pa za plemenitost, s ka-tero ste se zavzeli za mojo hčerkico, — je odgovoril trgovec. — Toda tu je moja kočija, ki sem jo čakal, lahko se odpeljem domov, ne da bi se mi bilo treba bati novih neprijetnosti.

— Spremite torej moj pozdrav, — je dejal polkovnik in se priklomil.

— Ne prej, dokler ne zvem vašega imena.

— Kaj vas zanima ime častnika, ki prihaja v Bordeaux, da bi tu užival zaslужeni pokoj?

— Tega častnika sem hotel pro-siti, da bi izvolil priti jutri k nam na obed.

— Sem Robert de Cesac, gospod, ali bolje rečeno bil sem kirurski polkovnik. Moji prijatelji in spremljevalec je pa kapitan Mousegur, častnik iste-ga polka.

— Vajino stanovanje?

— Hotel du Midi.

— Hvala, gospod polkovnik. Jutri torej pri Georges Padarnacu v ulici du Pelais-Galieu št. 21.

— Ko se je trgovec s svojo hčerkico od-peljal, je vprašal polkovnik svojega spremljevalca:

— No, kako si opravil s temi ne-smrtnimi zjalimi?

— Povedal sem jim svoje ime in najino stanovanje.

— Svoje ime, kapitan?

— Da, gospod polkovnik.

— Saj sem bil užaljen jaz, a ti ho-češ zdaj...

— Prosím, gospod polkovnik...

— Tiho in vedit, gospod kapitan, da se je hotel ta neotesanc zaplesti z menoj v prepri in da bom jaz z njim ureidel zadevo.

— Hotel sem vam samo prihraniti trud.

— Da, in s tem osmešiti me. Ne-kam preveč me imaš rad in predaleč greš, dragi Mousegur. Toda kako se piše dečko, ki mu tako diše prepri?

— Markiz Jacques de Mathalin.

— Lepo ime in tudi on sam je lep. Mislim, da je pri obedu malo preglobo pogledal v kožarček, drugače bi se ne vedel tako neotesano.

— To bomo videli jutri. Zdaj pa pojdiva s prtljago v hotel.

Čez dobre četrt ure sta sedela pol-kovnik Robert de Cesac in kapitan Mousegur dobre volje pri dobrvi večer-ji.

Komaj sta odmašila prvo steklenico, je prišel hotelir vprašat, ali bi mogla sprejeti nekoga, ki bi rad nemu-doma govoril z njim.

— Gotovo prihaja od našega dra-gega markiza, — je menil polkovnik.

— Nai vstopi, — je dejal kapitan.

Hotelir je tedaj privadel mladega moža plemenite zunanosti, sam je pa na polkovnikov migljal odšel.

— Slutim, kaj je vas privedlo sem, gospod, — je dejal polkovnik, — izvo-lite sesti in opraviti svoje poslanstvo.

— Nedvomno se motite, gospod polkovnik, ker me ni privedio k vam nobeno poslanstvo, — je odgovoril

— Nedvomno se motite, gospod polkovnik, ker me ni privedio k vam nobeno poslanstvo, — je odgovoril

— Reči hočete, da me ne poznate. Morda pa poznate bolj tega-le gospoda.

Izraz, ki ga je dal zadnjim bese-dam, se sploh ne da opisati.

— Ne, — je odgovorilo dekle pol-glasno, — toda...

— No, gospodina, ker je ta-le gospod dovoli brezobjiren, da nastopa grobo napram ženski, si tega ne bo upal, ko stopi preden mož.

— Pač mu bo pa znal prisoliti za-ušnicu, — je krinkl mladenič in skočil k polkovniku z dvignjeno roko.

— Oho! — se je začul tisti hip za njim globok kapitanov glas, — oho, le poskusite udariti polkovnika!

In kapitan je zgrabil mladeniča za roko. Stisniti ga je moral pošteno,

Ločitev zakona v starem Egiptu

Zakonolomstvo so kazovali stari Egipčani s smrtjo in zato je bilo med njimi zelo redko

Tudi v starem Egiptu so poznali ločitev zakona. Bila je lahko prostovoljna ali neprostovoljna, zahtevala sta jo lahko mož in žena. Kako daleč je pa to šlo, je seveda težko reči. Jasno sliko si težko ustvarimo zato, ker je bila v starem Egiptu celo vrsta različnih zakonskih zvez od navadnega sožitja in zakona na prezkušnjo do polopravnega zakonskega življenja, ki je v njem žena imela lahko celo več pravic, kakor mož. Jasen pogled v bračne razmere starega Egipta nam za-stira tudi znamo mnogočasno, ki je prevladoval tam tudi v vseh časih enoženstvo, čeprav samo iz premo-ženskih razlogov.

Da je lahko žena svobodno odšla tudi iz kraljevskega harema, če se je hotela omožiti, vemo iz Isigrovega moralnega papirusa iz grško-rimske dobe. Iz 6. stoletja pred Kristusom imamo ohranjeni mnogo ločitvenih listin, ki dokazujojo, da se je lahko za-kon vsaj v tej dobi pravomočno raz-veljal. Ti dokumenti, izmed katerih je najstarejši iz leta 542 pred Kristu-som, imajo navadno kratko vsebino. V njih je datum, moževno in ženino imen ter nekaj ročk iz moževe izjave: 1. Odpuštil sem te kot zakonsko ženo. 2. Ločen sem od tebe. 3. Od tebe nimam kaj zahtevati. 4. Omoži se zopet. 5. Ne bom ti v napotje, kjerkoli se boš mudila. Na koncu so podpisi notarja in prič.

Iz starejših listin izvira, da je mož vrnil ženi tudi dobit, ki jo je bila prinesla v zakon. V nekaterih primerih je mož ob ločitvi zakona vrnil ženi tudi takozvi ženski dar, ki ga je bil dal ženi k dotti. Doda in ženski dar sta izključno ženski potrebi in imeli sta takrat mnogo večjo vrednost, kakor bi jo imeli v današnjih časih. Mlade žene so dobivale v prvi vrsti zrcala in nakit. Poročne pogodbe preračunavajo vrednost teh predmetov na ceno zlata in srebra.

Zanimivo je, da ločitvene listine ne navajajo vzrokov, zakaj je prišlo do ločitve. Nedvomno odgovarjajo mnogi

vzroki našim. Vendar pa lahko skoraj sigurno izločimo enega, in sicer zakonolomstvo. V starem Egiptu je bilo zakonolomstvo zelo redko, ker so ga kazovali s smrtjo. Anijeva morala načela označujejo zakonolomstvo za težak smrten zločin in če so ga kazovali s smrtjo, je jasno, da se je pojavil le izjemoma. To naziranje nam kaže tudi stara egiptска literatura, tako povest o dveh bratih, ki igra v nji žena starejšega brata Anubisa prav tako vlogo, kakor svetopisemska Putinka. V znak, da prezira spolni nagon in naslado, je vrgel nedolžni Batu svjata spolovila v reko. Povest, ki se je ohranila v rokopisu iz 18. stoletja pred Kristusom, nam pa priponuje, kako je krokodil pozrl zakonolomcu. Tudi grški zgodovinar Diodoros, ki je živel v Cesarjevih in Avgustovih časih, priponuje, kako je bilo kaznovano posilstvo neke odlične zakonske žene. Mož, ki jo je posilil, je dobil tisoč udarcev s palico, kar je pomenilo isto, kakor smrtni kazen, ženi so pa odrezali nos. Stroge kazni zakonske nezvesto-be, posebno ženske, so tem zanimivejše, ker svobodna ljubezen sicer po načelih egiptiske morale ni bila nič pre-gresnega.

Med vzroki ločitve zakona je bila tudi ženina boleznen, kar je razvidno iz najstarejše egiptiske moralne knjige, ki jo je napisal modri vezir Ptahotep. Če zakriviš, da ti zbole žena, ki je bila vesela in ki jo je poznalo mesto, da je bila poštena, ko je živila v dobrih časih, ne goni je od sebe, temveč skrbi za njo in ona bo vesela in cene bo svoje priznanje. Vzrok ločitve zakona je lahko bila tudi moževa lakomnost, ki pravi o nji Ptahotep: »Varuj se lakomnosti, te nezdravljive bolezni, kajti v nji ni zvestobe. Ona razdraži ljubeznivega prijatelja, oddaje zaupnika od gospodarja, grdo ravna z očeti in materami in odganja ženo od moža.« Važen vzrok ločitve zakona je bila tudi neplodnost, kajti starim Egipčanom je bil zakon brez otrok nerazumljiv.

Amerike in vzhodne Azije. Poljski delegat bo nad 2000. Pripravljalni odbor pravi, da bo to eno največjih zborovanih zdravnikov, kar jih pomni svet. S tem bo Varšava zapisana v knjigo napredka in mednarodnih sti-kov.

Mnogo plodnega in pobudnega pri-čakujejo tudi od vseslovenskega kon-gresa jezikoslovcev, ki se prične 20. septembra in bo trajal do 28. septembra. Te tri kongrese bodo pa spremje-ljale in dopolnijo svetovne letalske tekme, ki se pričnejo že 28. t. m. in na katerih bo sodelovalo 46 letal, od teh 15 nemških, 8 francoskih, 6 italijanskih, 11 poljskih, 4 češkoslovaških, 1 angleško in 1 avstrijsko. V Varšavi se zberejo tudi delegati skoraj vseh evropskih aeroklubov mnogi tehnični strokovnjaki in predstavniki največjih svetovnih tovarn za izdelovanje letalskih potreb-ščin. V Varšavi bo zbran cvet letalske tehnike in Poljska je po pravici ponosna na svojo častno nalogo kot prirediteljica velike mednarodne tekme za Zwirkov pokal.

Iz Trebnjega

Veleseljske legitimacie dobe po-setnik letaščega jesenskega veleselja v casu od 1. do 10. septembra po 2 Din pri občini Razliko cene plača vsak posetnik veleselja pri veleseljski blagajni v Ljubljani. Ta legitimacija je veljavna za večkratni vstop na veleselje, do polovične voznine po železnicu pa imajo pravico oni, ki nabavijo še posebno železniško legitimacio pri odhodu postaj na 5 Din. Vsa posetnika daje občina. Posetite letosni jesenski veleselj.

Občina objavlja. Premovanje plen-menskih konj in govedi bo 2. septembra ob 7. uri zjutraj na živinskem sejmušču v Novem mestu po naslednjem sporedu: od 7. do 8. ure prigon živali in postavitev na do-ločena mesta. Ob 8. uri otvoritev premo-vanja in pozdrav gostov. Do 12. ure poslovanje komisije, nato do 15. ure stavljajanje ocen in od 16. ure razglas ocen in raz-delitev nagrad na veseljennem prostoru. Pri-stop na razstavni prostor ima že živina no-vomeškega sreza. Vse pogode zvede interesenti pri občinah, prijeva sponzori veleselja, ki imajo pravico na srezo. Franc Malasek do 31. t. m. v Novem mestu. Živinorejci, udeležite se te prve tovrstne prireditve, ki ima namen povzdraviti živinorejo v srezu.

Poročilo o sokoški prireditvi v Štorencu, priobčeno v torkovi številki našega lista, je